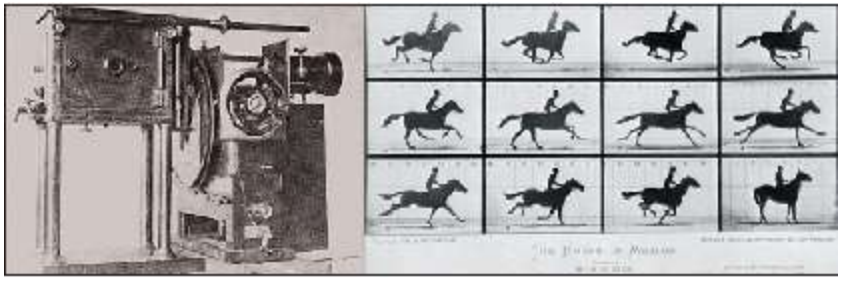
BME MOGI Tanszék mozgás laboratóriumának előzményei, jelene és jövője

Kiss Rita
egyetemi tanár

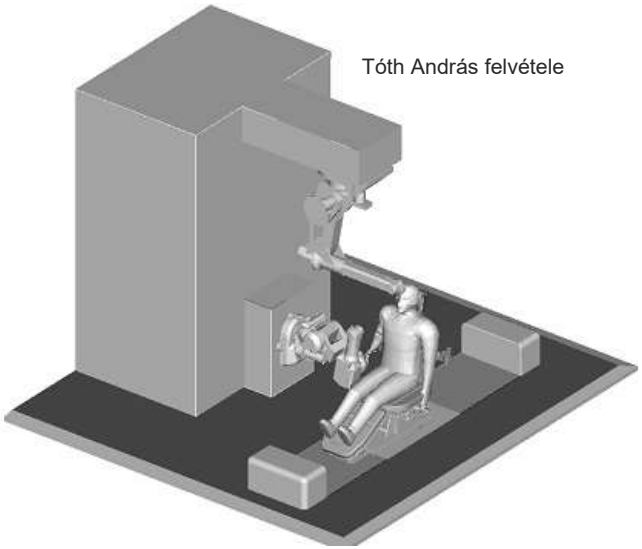
Történelem

- Leonardo: „A mechanika tudománya a legnemesebb és mindenek felett a leghasznosabb, látnivalón minden élőtest általa végzi mozgásait”
- Descartes: „Az állati és emberi szervezet a mechanika módszereivel tanulmányozható, mivel Isten alkotta gép”
- Stanford: „A fogadásnak két eredménye volt: végre elemezni tudtuk az állatok és az ember mozgásait, és mellesleg létrejött egy egyetem”

Előzmények a GPK-n

REHAROB PROJEKT (2000-2003)
Féloldali bénultak felső végtagjának tornásztatása ipari robotok alkalmazásával (BME MM, GTT, OORI)

Tóth András felvétele

Stépán Gábor, Arz Gusztáv, Kocsis László, Tóth András, Jurák Mihály, Fazekas Gábor, Horváth Mónika…

Tóth András felvétele

Gyakorlatok mozgáselemzése

Zebris ultrahang-alapú mozgáselemző rendszer az OORI-ban és az MM Tanszéken

Tóth András felvétele

Kocsis László felvétele

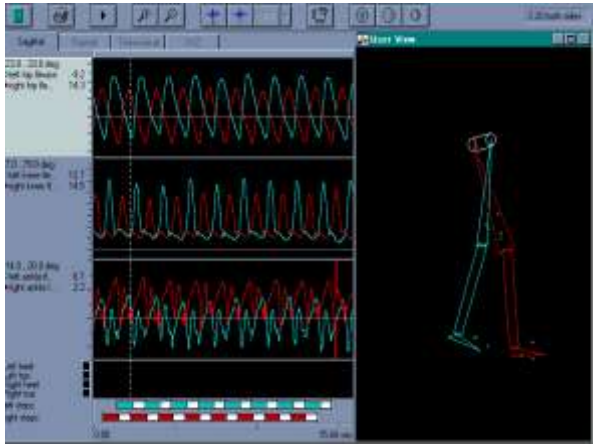
Miért a zebris?

- Rendelkezésre álló fejlesztési környezet
- Bővíthetőség, széles vizsgálati paletta (felső végtag, alsó végtag, gerinc, egyensúlyozás, izomaktivitás, talpnyomás- eloszlás mérése, vizsgálata)
- Nagy pontosság
- Aktív marker (egyedi)
- Mérés egyes adatai mérés közben (on-line) numerikusan és grafikusan megjeleníthető
- Utófeldolgozás igény minimális

Zebris CMS-HS az MM Tanszék

Feladatok, célok:

- Új mérési módszerek fejlesztése, hitelesítése
- A biomechanikai mérések teljes palettájának megismerése, mérések végzése
- Mozgáselemzések tudományos használata
- Mozgáselemzés mindennapi gyakorlatban való elterjesztése

Jurák Mihály *Kocsis László*

Új mérési módszerek fejlesztése, hitelesítése

ArmModel mérést vezérlő program fejlesztése (Kocsis L):

- mérőhármasok használata
- kalibráció tetszőleges pontok bevonása

Új mérési módszerek fejlesztése, hitelesítése

Járás vizsgálata

Felső végtag vizsgálata

Zsidai Attila felvétele

Gerinc vizsgálata

Hirtelen irányváltoztatás utáni egyensúlyozás

Biomechanikai mérések

14828 mérés

Vizsgált területek

- Járásvizsgálat: Elülső keresztszalag sérülés és -műtét, térdízületi protézis, csípőízületi protézis, meniscus sérülés hatásvizsgálata
- Felső végtag: multidirekcionális instabilitás, vállízületi protézis hatásvizsgálat
- Gerincvizsgálatok: háti és nyaki
- Sportmozgások: Vívás, gerelyhajítás, kerékpározás
- Hemiprég betegek komplex vizsgálata
- Egyebek: újraélesztés, célzás puskával

Tudományos eredmények

- Disszertációk: 1 MTA doktori, 2 habilitáció, 7 PhD dolgozat
- 209 tudományos közlemény – 517 hivatkozás
- 3 kutatási, 2 műszer OTKA
- Tudományos kapcsolatok: TF, SE, Szegedi Tudomány-egyetem, Debreceni Egyetem, haifai Technion, római Sacra Coure University, Lets People Move laboratórium

Laboratórium „gyermekei”

SE Ortopéd Klinika

Fájdalom-ambulancia

MÁV Kórház, Szolnok

SE ETK

Mozgáslabor MOGI-n

Cél:

- A tanszék korábbi kutatásához kapcsolódjon
- Alkalmas legyen
  - emberi mozgások (járás)
  - etorobotikához kapcsolódóan állatok és robotok mozgásának
  - robotok mozgásának

  rögzítésére, mérésére
- Mérés közben numerikusan és grafikusan követhető legyen
- Minimális utófeldolgozás

Tanszék korábbi kutatásai

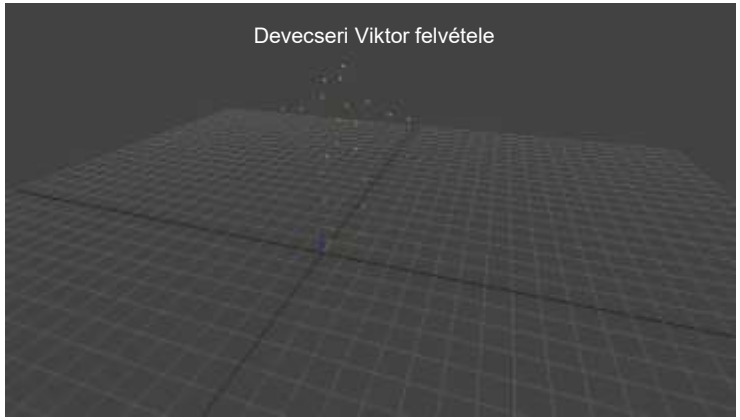

Basler scA640-120 gc kamerák

3D testscanner

VICON -SE

Emberi és kutya mozgás rögzítése - ELTE

Optikai-alapú mozgásvizsgálat OptiTrack

Emberi mozgások

Saját programok

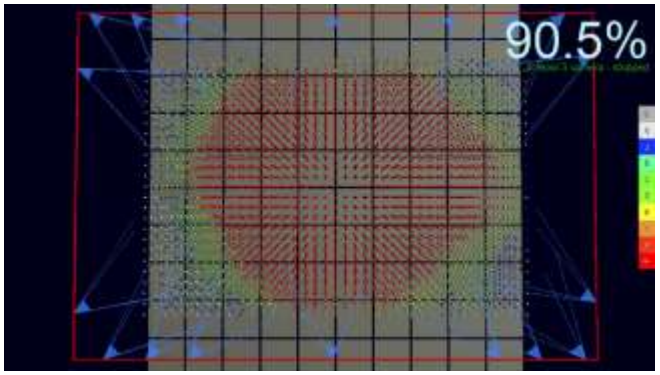

Fejlesztői környezet

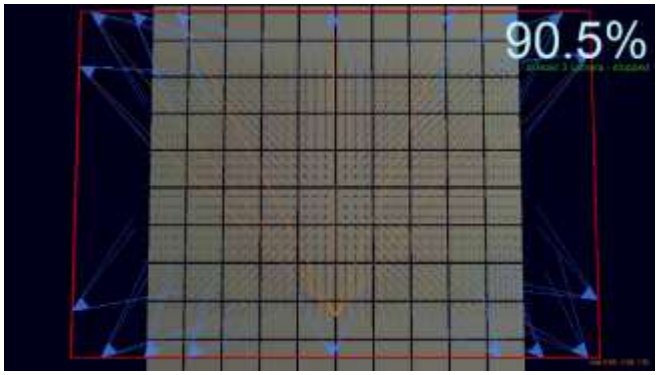
Laboratórium kialakítása

Tajti Ferenc, Szayer Géza, Kovács Bence, Lőrincz Ottó, Raj Levente, Nagymáté Gergely

Kamerák elhelyezésének megtervezése

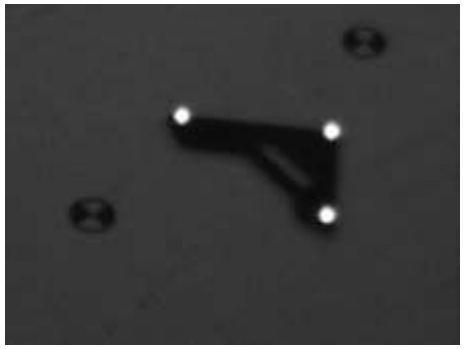
Devecseri Viktor

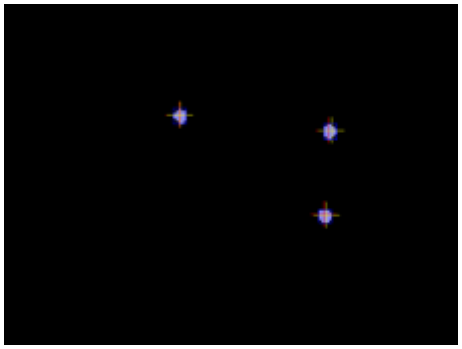
Kamerák

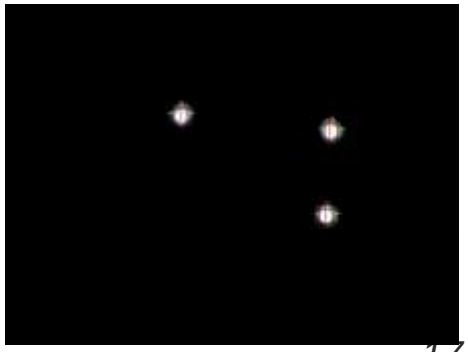
18 db OptiTrack Flex 13

- Infra tartomány
- 1280x1024 @ 120 FPS
- USB 2.0
- Kamerán történő képfeldolgozás

Kamerák felszerelése

Raj Levente és Molnár József felvételei

Kalibrálás – Geodézia mérőpontok meghatározása

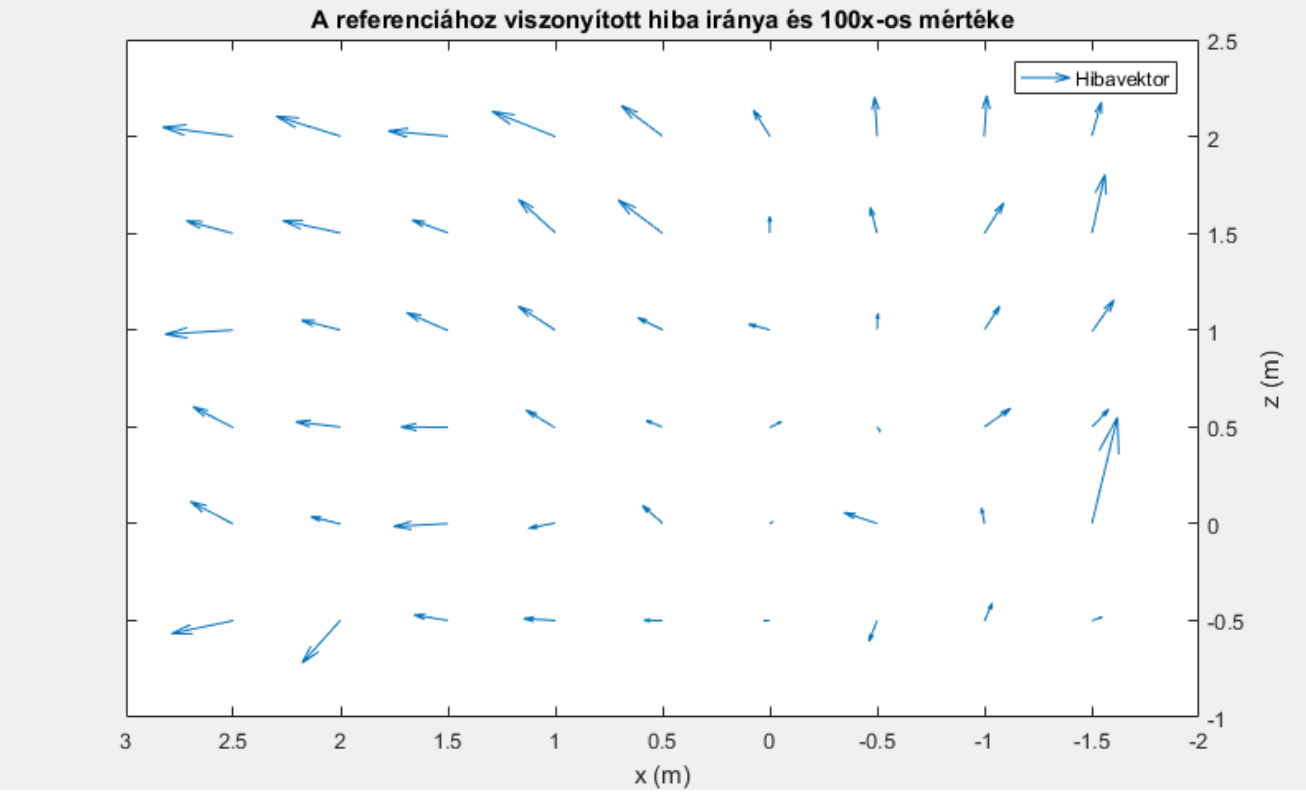
Rózsa Szabolcs, Tuchband Tamás Nagymáté Gergely

Nagymáté Gergely felvételei

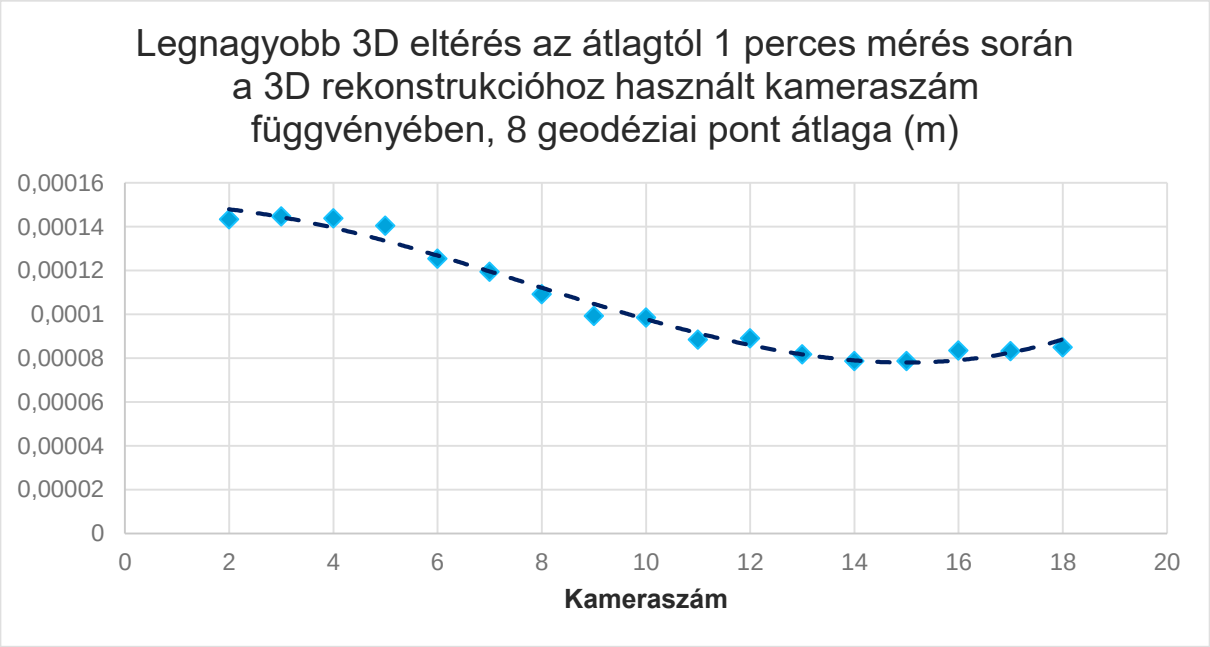

Abszolút pontosság meghatározása

A kamerarendszer és a geodéziai koordinátarendszert egymásra illesztve a legnagyobb abszolút hibák is csak mm-es tartományban mérhetőek.

Relatív pontosság meghatározása

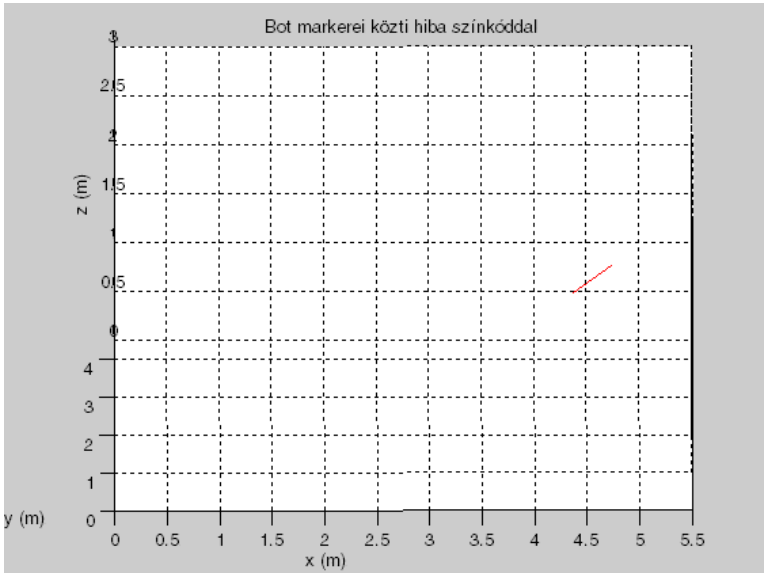

A rendszer már kevés kamerával is szubmiliméter pontosságot biztosít. Kulcskérdés a kamerák jó rálátásának biztosítása, kitakarások kiküszöbölése

Relatív pontosság meghatározása

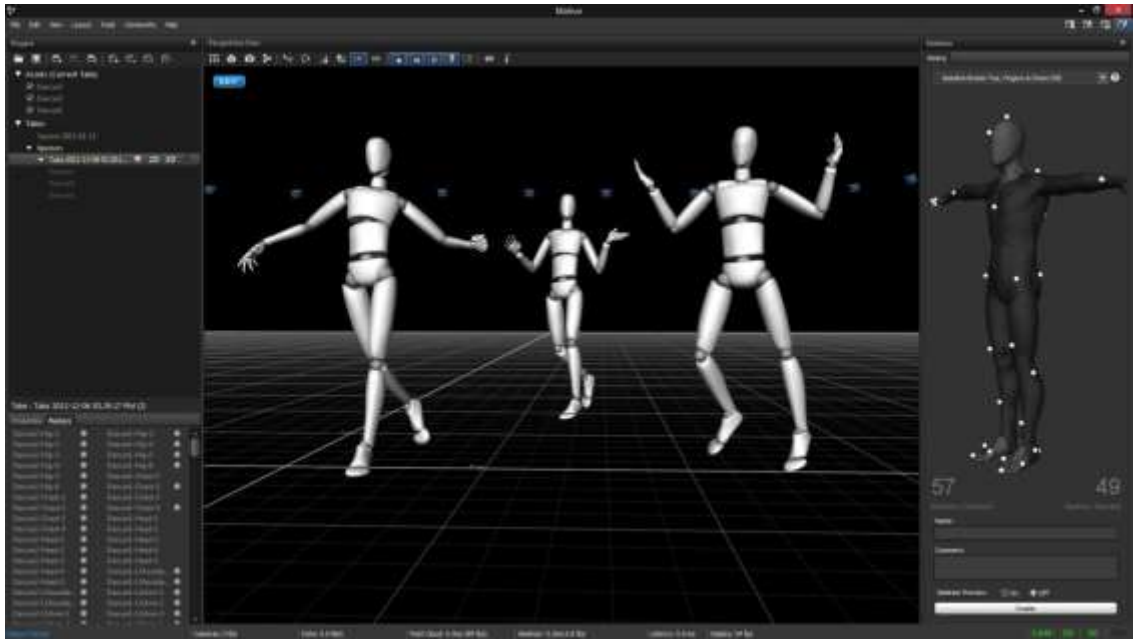
Ismert távolságú markerek távolságának mérése

Markerek távolsága	Átlag [mm]	Szórás [mm]	min [mm]	max [mm]	max-min [mm]
250 mm	-0,2	0,37	-1,6	1,64	3,25
500 mm	0,01	0,45	-2	1,29	3,25
1000 mm	1,64	0,74	-2,2	2,9	5,08

Mérőszoftver - Motive

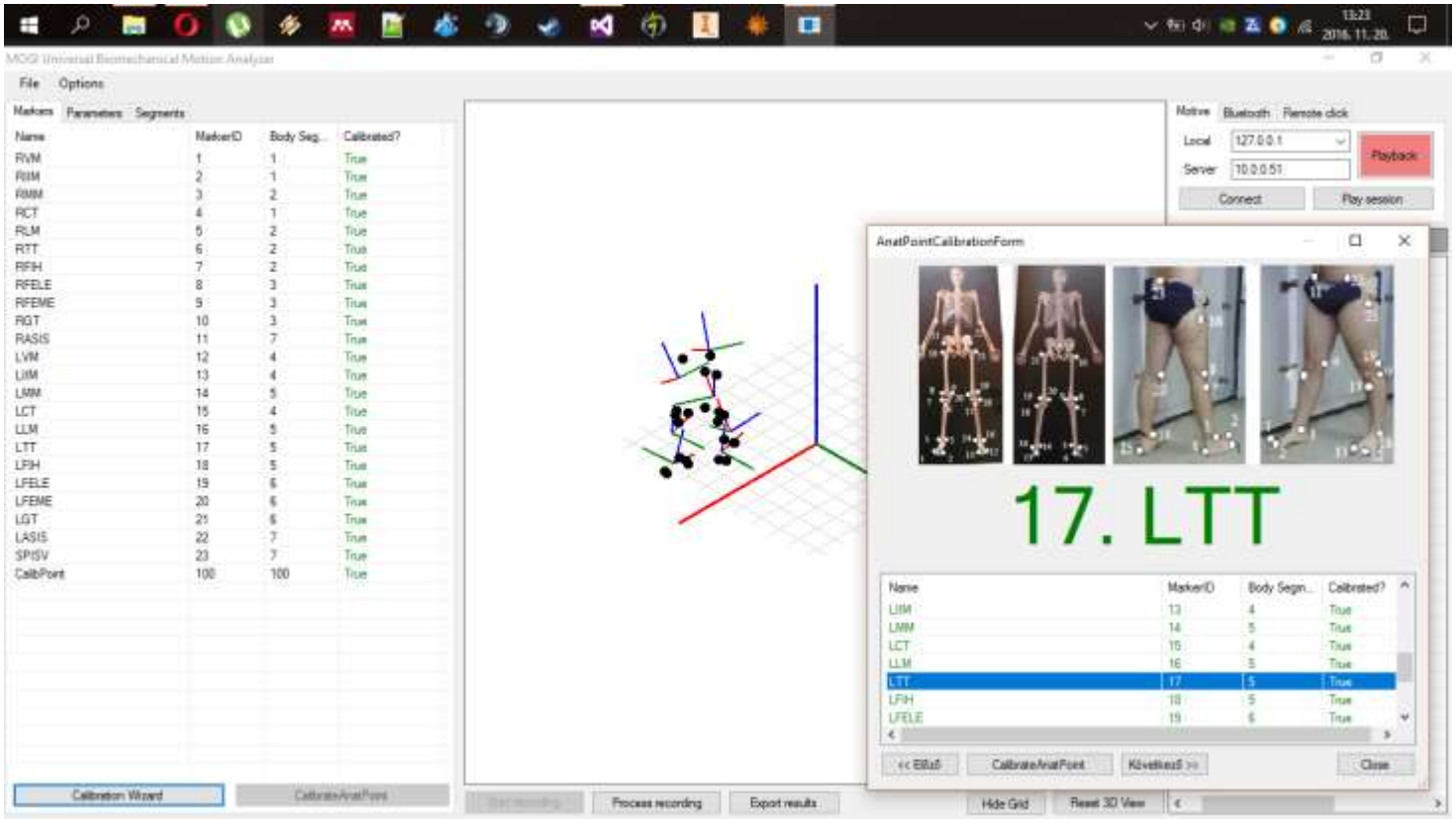

Marker, merev test és emberi csontváz adatok robusztus rekonstrukciója
Adatok valós idejű küldése egyedi szoftverek számára egyedi protokoll segítségével
Remek integrálhatóság egyedi biomechanikai feldolgozó vagy robot vezérlő programokba.

Egyedi mérőprogramok

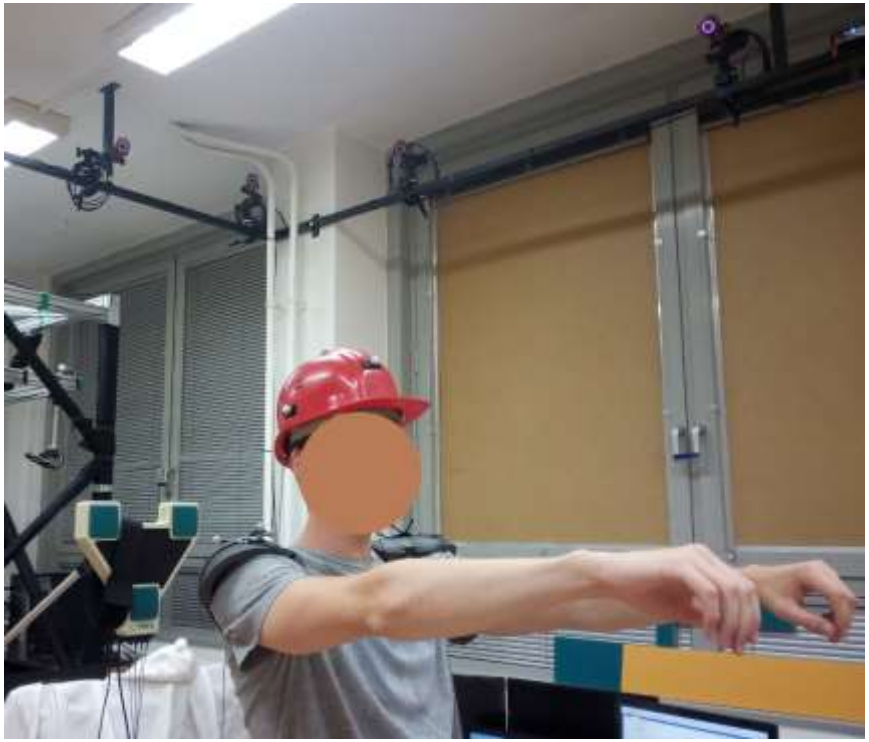
MUBMA (MOGI Universal Biomechanical Motion Analyzer)

A hallgatók saját biomechanikai markerelrendezést fejleszthetnek bele és számításokat implementálhatnak, mely modellt utána bárki használhatja

Fukuda mérőprogramok

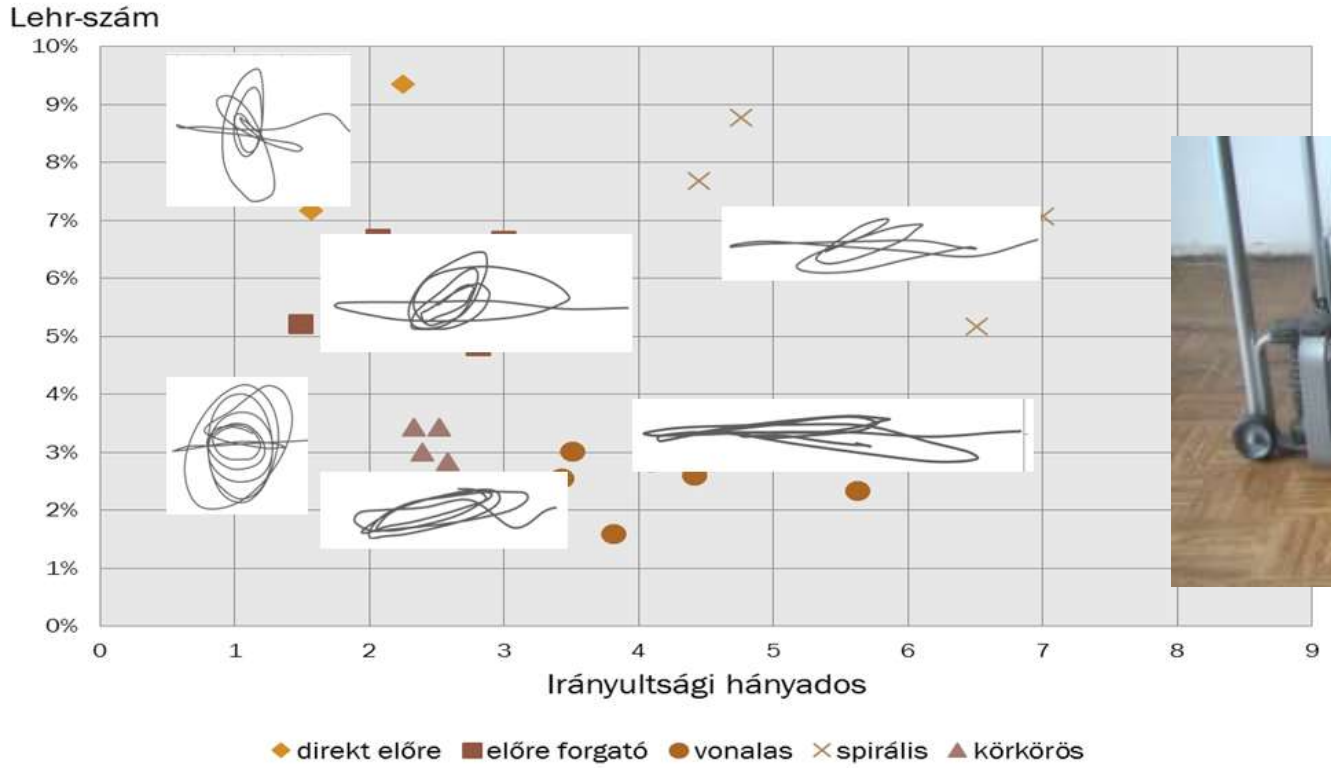
Optitrack alapú új rendszer hitelesítése a korábbi ultrahang-alapú mérőrendszerrel

Hirtelen irányváltás alapú egyensúlyvisszanyerési vizsgálat

Irányultsági hányados nevű paraméter bevezetése

Osztályozás egyensúly visszanyerési stratégia alapján

Eddigi mérések - járás

Eddigi mérések - vitorlázók

- Vitorlázók statikus és dinamikus egyensúlyozó képességének vizsgálata talpnyomás középpont, csillapítandó platform és fejmozgás vizsgálatán keresztül
- A verseny vitorlázók egyensúlyozása kimutathatóan különbözik a sportot nem űzőkétől

Eddigi mérések – Virtuális valóság (VR) hatása az állásstabilitásra

A VR sisak viselése nem rontja annyira az egyensúlyképességet mint a szem becsukása

Még jobb a helyzet, amennyiben a VR nézet a fej pozícióját is követi. Nincs szignifikáns eltérés a nyitott szemes álláshoz képest

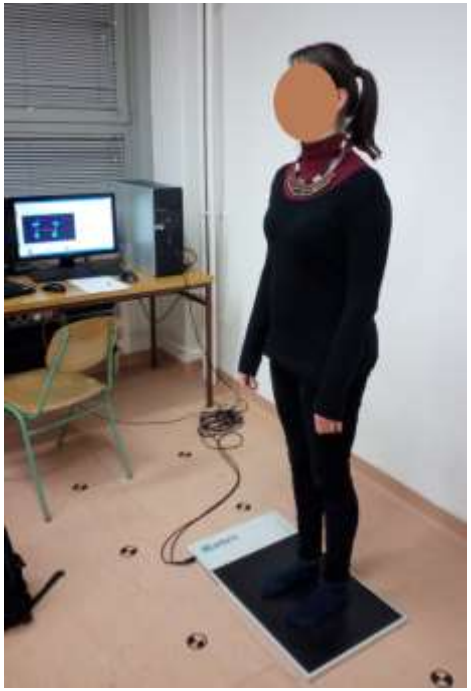

Eddigi mérések – egészséges referencia adatbázis kiépítése jövőbeni kutatásokhoz

Statikus állásstabilitás

Dinamikus egyensúly

Járásvizsgálati méréseken

Eddigi mérések – hitelesítés másik műszer

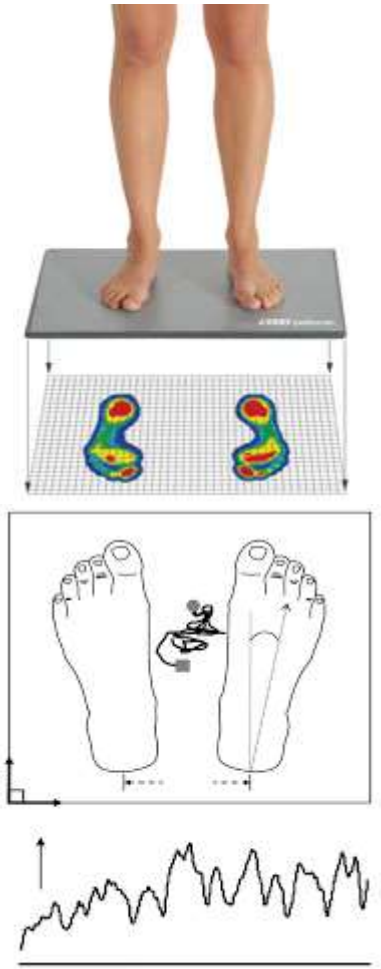
- Goniométeres mozgásrögzítő ruha hitelesítése

Talpnyomás eloszlás alapú stabilitásvizsgálati paraméterek kutatása

- Szakirodalomban használt számtalan paraméter számának csökkentése a redundáns paraméterek kiszűrésével
- Paraméter megbízhatósági vizsgálatok ismételt mérésekkel
- Mérés standardizálásra tett javaslatok

Jövő

- OTKA K 115895 Járásvizsgáló rendszer a medence és a csípőízületi mozgások rögzítésére (Péterffy Sándor utcai Kórházzal közösen)
- Robotok, emberek mozgásának rögzítése, elemzése

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!